

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

71. ÉVFOLYAM

2001. ÁPRILIS

No. 2 (327), Vol. 71, April 2001 USPS 178-560

2. SZÁM

Ámde – kimondottan húsvéti kötőszó.

“Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül” – fogalmazza meg Pál apostol 1Korinthus 15:20-ban a húsvéti örömhírt, ami azután így kelt visszhangot az ősi húsvéti éneken: “Ámde Ő feltámadott, áldja Krisztus ajkatok. Halleluja!”

Ámde... Elképzeltető köntörfalazást bevezető kötőszóként is. Mi mégis inkább a dacot, a szembeszegülést, a padlóra küldött ember feltápaszkodását, a halállal szembenézni akarását hallhatjuk ki belőle. Ezért tartozik húsvét lényegéhez ez a kötőszó is. Valami olyasmi történt a nagypénteki gyászt követő húsvéti hajnalon, ami váratlan, ami hihetetlen, ami felborítja a dolgok megszokott menetrendjét: az életet, mint lezárhatatlan árnyék, követi a halál, ámde végre az élet taposott a halál sarkára.

Ez a kötőszó azonban arra is figyelmeztet, hogy a húsvéti örömhír nem légüres térben hangzik el. Nagyon is kemény ellenállásba ütközik, amit csak legyőzni lehet, de figyelmen kívül hagyni nem.

Hömpölyöghet a diadalmas feltámadási körmenet, magával ragadhat a drámai liturgia húsvét hajnalán, hallgathatjuk a Krisztus feltámadásának az örömhírét, de ugyanakkor olyan nyomasztó szertartásnak is részei vagyunk, amelyet a halál celebrál, és a tapasztalataink ministrálnak hozzá. Mert az elmúlás nap mint nap utunkba áll és felhívja magára a figyelmünket. A legtöbbször az értelmetlen formája, amely életeket tör derékba és életbevágó kapcsolatokat szakít szét. A személyes tragédiák terhet mégcsak súlyosbítja a hírközlegek által reánk ömlesztett sok szörnyűség a világ minden tájáról: a csont-bőr éhez a gyermekekről, merényletek véletlen áldozatairól, békeidőben is patakokban folyó vérről, gyógyíthatatlanul tönkretett környezetről.

Kétségtelen, hogy a fenyegetettség érzésének kialakulásában nagy a szerepe az emberi felelőtlenségnek és gonoszságnak. Hogy ma több van-e belőlük, mint máskor, nehéz volna megmondani. Talán gátlástalanabbá váltak. A brutális tettek elkövetői

Ámde...

természetesen hallani sem akarnak a feltámadásról. Örülnek, ha legalább a temető röge rejti őket a felelősségre vonás elől. De még elszomorítóbb az, hogyha a jobbító szándék feneklik meg, pedig ez sok bajt elensúlyozhatnék. Úgy vagyunk, mint ezekben az időkben sok gyümölcsfa bimbója. Megfagy, mielőtt kinyílhatott volna és megtermékenyülhetne egy emberibb élet reménysége. Ahogy nő be a fejünk lágya, úgy válunk egyre cinikusabbá, mert egyre több csalódás igyekszik meggyőzni az áldozatos élet hiábavalóságáról. A bénító csüggedés bizony rátelepedhet még a keresztyén lélekre is.

A keresztyén élet nagyszerűségéről és az egyház közösségének a makulátlanságáról szőtt délibábos álmaink és a valóság között elszomorítóan nagy szakadék tátonghat, és amint egykor az Emmausba tartó vándorok, mi is így adunk hangot csalódásunknak: “Pedig mi abban reménykedtünk, hogy Jézus fogja megváltani Izraelt” (Luk. 24:21). Ezért kell igazat addnunk Pálnak: “Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk” (1Korinthus 15:19). A szomjúság tentaluszi kinná válhat, ha egyszer már felüldített a forrás, de többé nem férünk hozzá. “Ezért kell – prédikálta egyszer Luther – az aranyból, ezüstből, tóncból és vigalomnál valami nagyobbak megvigasztalni minket. Fűtyülhetünk egy keresztyénnek, amit csak akarunk, az nem lesz attól vidámabb.”

Keserű tapasztalataink prédikációja elől nem rejtőzhetünk el. Ha befogjuk a fülünk, a szívünk fogja mondani, ha bekötjük a szemünk, bele fogunk ütközni. Mindaz, amit emberi létünk nyúgeiről felpanaszolunk, lehet igaz, ámde Krisztus feltámadt a halottak közül és első hajtása lett az elhunytaknak. Ha pedig Ő feltámadt, akkor minden más megvilágításba kerül.

Akkor halála nem a jószándékú álmodozó kudarca, hanem a bűnbocsátnak, Isten i-

rántunk való szeretetének a záloga. Ha a halál nem tudta fogva tartani Őt, akkor hatalma felettünk sem végérvényes, mert feltámadása értünk is történt. Az általa törtésen mi is kijuthatunk. Ez ugyan még hátra van, de bármilyen száraznak is tűnjék az ág, ha csak egyetlen hajtás is kiütözköz rajta, van benne élet, és a maga idejében a többi hajtás is megjelenik.

Luther a születésnél segítő asszonyokat idézi: “Ha a fej kint van, már semmi baj nem történhet. Ha Krisztus, ami főnk kijutott, akkor Vele együtt bizonyára az Ő tagjai is kijutnak.” Ezzel a távlatlással a szívünkben már mindennel dacolhatunk. A mi Urunk akaratával megegyező fáradozásunk nem lesz hiábavaló (1Korinthus 15:58).

Krisztus feltámadása az az archimédeszi pont, amelyre támaszkodva “a sarkaiból fordíthatjuk ki a világot”. Ámde erről meggyőzni magunkat nem lehet ráolvasással. Életben és halálban erőt adó hittel csak maga a Feltámadott ajándékozhat meg, Aki igéjében és Lelkének erejével a mi időkben is megjelenik közöttünk, hogy jelezze: “a hajtás” él. S ha Ő él, mi is élni fogunk (János 14:9).

Dr. Cserhádi Sándor, egyetemi tanár (Ev. Élet)

Feltámadt!

Egy édes titkom van nekem.
Fénnyel betölti életem,
mosolyra nyitja számam:
a Megváltó feltámadt!

Nem, nem maradt a sír ölén.
Ujjongok az örömtől én,
hisz nem vagyok már árva:
Nincs többé sírba zárva.

Velem van nappal, éjjelen.
Mindig velem, mindig velem.
Az úton Ő vezérel
oltalmazó kezével.

Virágok, illatozatosok!
Húsvéti, tiszta fény ragyog,
elűzve minden árnyat:
a Megváltó feltámadt!

Túrmezei Erzsébet

LELASSULT A NÉPESSÉGFOGYÁS

Talán már felsejlik az alagút végén a fény. A nemzet jövőjéért aggódó emberek homlokáról ugyan még nem tűnhetnek el a ráncok, de egy kissé kisimulhat homlokuk. A tavalyi demográfiai adatok ugyanis némi optimizmusra adhatnak okot. A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb adatai szerint lelassult a népesség fogyása és egyelőre még nem csökkent a lakosságszám a lélektani határnak is tekinthető tízmillió fő alá. De beszéljenek inkább a számok.

Magyarország lélekszáma a háború után 1981-ben érte el csúcspontját. Akkor 10,7 millióan éltek országunkban. Azóta a lakosságszám folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott. Húsz év alatt közel 700 ezer embert veszítettünk. Ha azt vesszük, hogy Mosonmagyaróvár harmincezres lélekszámú város, akkor huszonhárom Mosonmagyaróvárral lettünk kevesebben. A népességfogyás mértéke 1999-ben érte el mélypontját, amikor kerekén 50 ezer emberrel fogytunk.

A Központi Statisztikai Hivatal napokban közzétett adatai szerint azonban a tavalyi év az első olyan esztendő húsz év óta, amelyben érdemben nőtt a születések száma, és végre csökkent a halálozások száma. 2000-ben csaknem háromszézerrel több gyermek született, mint az azt megelőző esztendőben. A halálozások száma ugyanakkor 7500-al csökkent.

A bizakodást tovább erősíti, hogy nemcsak a születések száma nőtt, hanem lényegesen erősödött a család intézménye is. Nőtt a házasságkötések száma. 2000-ben majdnem két és félezerrel több házasságot kötöttek, mint az előző évben. Ezzel együtt pedig csökkenni kezdett a válások száma. Már 1999-ben stagnált, 2000-ben pedig már több mint 155-el kevesebb válást mondtak ki. A családok megerősödése örvendetesen a születési szám tartós növekedését vetítheti előre. A terhességmegszakítások száma is kedvezőbben alakult, ugyanis csökkent az abortuszok száma, mégpedig két év alatt 15 százalékkal.

Mi lehet a kedvezőtlen trendek megfordulása mögött? A demográfusok szerint a javulás egyik oka az, hogy a társadalom végre túljutott a rendszerváltozás okozta sokkon. A gazdaság erősödik, az emberek gyarapodnak, növekedik a fogyasztás, nem nő tovább a szegénység, megállt a társadalom polarizációja. A mutatók javulásában minden bizonnyal komoly szerepe lehet polgári kormányunk családpolitikájának. Végre a politikai elit a család megerősítését, a gyermekvállalás ösztönzését tette programjának egyik prioritásává. Az sem mellékes tényező, hogy kormányunk nyíltan felvállalta nemzetünk sorskérdéseinek kezelését. Ez hosszú idő után végre olyan pozitív üzenet a társadalom felé, aminek visszajelzése ilyen

módon igazolta ennek a nemzetben gondolkodó politikának a helyességét.

Persze mi lelkészek szeretnénk azt is hinni, hogy e mögött a fordulat mögött az egyházak szolgálata is ott van. Szeretnénk hinni, hogy egyre több embert tudunk elérni és megszólítani, és egyre többen lesznek azok, akik a keresztyén értékek választásával és vállalásával fogadják el a házasság és család alapvető fontosságát.

Hazánkban jelenleg is tart a népszámlálás, ami majd tisztább képet fog adni országunk, nemzetünk valós állapotáról. Csak remélni lehet, hogy a népszámlálás eredménye alátámasztja azokat a pozitív elmozdulásokat, amelyek a Központi Statisztikai Hivatal kimutatásai szerint valóban óvatos optimizmusra adhatnak alapot.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

FELHÍVÁS az ország polgáraihoz

Honfitársaim!

A napokban soha nem látott mértékben áradt meg a Tisza.

A második legnagyobb folyónk melletti településeken élők az elmúlt években sokat szenvedtek az áradások miatt, de emberfeletti akarattal és erőfeszítéssel újra és újra megküzdöttek az árral, talpra álltak, újjáépítették otthonaikat. A mostani árvíz ezeket az erőfeszítéseket teheti semmissé...

A magyar állami és önkormányzati szervek minden támogatást megadnak az áradás sújtotta településeknek... A katasztrófa hírére a civil szervezetek is – Magyar Karitás, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt – megkezdték a rászorulóknak megsegítését...

Ha országunk egyes térségeit veszély fenyegeti, mindannyiunkat veszély fenyeget! Kérem Önöket, közös erővel küzdjünk az árvíz okozta katasztrófa ellen.

Mádl Ferenc

köztársasági elnök

Budapest, 2001. március 7-én.

*
Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia készségesen fogad és utal át segélyadományokat a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat számlájára. Csekket, pénzesutalványt Hungarian Conference - ELCA névre, s 1467 Parkhaven Row, Lakewood OH 44107-4505 címre sziveskedjenek küldeni, "árvíz" megjelöléssel. □

NT. SZÁNTÓ IMRE

*Szabadka, 1924. június 27 — †Yoakum, 2001. március 1

Nehéz körülményekben és nehéz időkben vállalt lelkészi szolgálatot Nt. Szántó Imre. Mint Szántó Aladár és Jakobovics Rozália harmadik gyermeke Szabadkán nevelkedett és ott szerzett orvosműszerészi oklevelet. Közben megismerkedett Kopunovics Katalinnal, akivel 1949. július 2-án házasságot kötött, s rövidesen Zágrábba költöztek. Frigyüket két gyermekkel áldotta meg Isten. Imre fiúk 1962-ben életveszélyes balesetet szenvedett. Ekkor kötelezete el magát lelkészi szolgálatra, könyörögve fia életéért. Előbb magánúton, majd nyilvánosan készült új hivatására. 1965-ben igehirdetőként a légrádi magyar evangélikus gyülekezetbe helyezték, 1973-ban szentelték lelkésszé és iktatták be ebbe a gyülekezetbe. Légrád Zala-megyéhez tartozott Trianon előtt. Így a jugoszláviai Horvátországban kommunista uralom alatt magyarként élni és szolgálni különös kihívást jelentett. De az evangéliumhoz és magyarságához állhatatosan hű maradt, családját is veszélyeztetve és sokszor nélkülözésre kényszerülve. 1994-ben ment nyugalomba. Fia Bécsben iskolázott, telepedett le, alapított családot, s teremtett magának egzisztenciát. Ildikó leánya követte apját a lelkészi pályán. Tanulmányait Zágrábban kezdte, majd Csikágóban folytatta, ott is szentelték fel, s a texasi Yoakumban, a Szentkereszt Evangélikus Gyülekezetben szolgált társlelkészként. Ide jött ki 2000 október végén Nt. Szántó Imre feleségével, hogy letelepedjenek további nyugalmi éveikre. Isten azonban hirtelen a maradandó hazába hívta kedves szolgálóját március 1-én.

Temetésén március 3-án a Szentkereszt-templomban Goodson Gary helyi lelkész és Bernhardt Béla, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia főesperese szolgált 1János 5:11 szerint; ebben a bizonyágtételben élt, szolgált, és ez teljesedett be rajta: "Ez az a bizonyágtétel, hogy örök életet adott nekünk az Isten és ez az élet az Ő Fiában van." Ez a bizonyágtétel legyen vigasztalásul a gyászolóknak, Katalin nt. asszonynak, fiának Imrénak és feleségének Évának, az unokáknak Attilának, Csongornak, Noéminek, leányának Ildikónak és férjének Carlosnak, más rokonoknak, barátoknak, s az AMEK közösségének is. Imre lelkésztestvérünkön pedig legyen bizonyossá a Jézus kegyelméből és áldozatából nyert örök élet! (A temetőben március 7-én Nt. Goodson Gary és Nt. Rigneyné Szántó Ildikó szolgált.)

bb

TÁRSMEGVÁLTÓ?

Az év elején hatmillió petíció érkezett a Vatikánba, közöttük 52 érseke és 550 püspöke is azzal a követeléssel, hogy II. János Pál pápa hivatalos dogmaként jelentse ki Szűz Mária "társmegváltó" voltát.

lsz/390

Beszélgetések összekulcsolt kézzel

VIRÁGVASÁRNAP

Ha valaki szól nektek, mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és legott el fogja bocsátani őket. (Máté 21:3)

Uram! – Jeruzsálembé való bevonuláson így jósolta meg a próféta. Ha ez a Jeruzsálem környéki ember megtagadja jószágainak rendelkezésére bocsátását, zökkenőt okozhatott volna a jóslat teljesülésében. Tiszteletadással állok meg ennek az ismeretlenség homályában maradt embernek az alakja előtt, akiről ennyi határozottsággal szóltál tanítványaidnak. Ő, mihelyt meghallotta a varázsmondatot: “Az Úrnak szüksége van rájuk” – legott elbocsátotta szamarát és annak csikáját. Az az ember nagyon szeretettel téged.

Egy pillanatra ez a gondolat kísértett meg: hány keresztyén embert szegyenit meg az az ismeretlen ember! De aztán visszaparan-csoltam gondolataimat önmagamhoz. Ha én hasonlítom össze magamat vele, akkor ez az összehasonlítás nem a javamra dől el. Tőlem nem a szamaramat és a csikáját kívánod. Ilyenem egyébként nincs is. És Te sohasem kéred tőlem azt, amim nincsen. Tőlem csak itt-ott egy-egy szót, könnyen nélkülözhető pénzösszeget, vagy egy-egy ember-segítő mozdulatot kívánsz. Bár hal-lom a szót: “Az Úrnak szüksége van rájuk” – mégis gyakran megtagadom. Ezzel gátolom a Te szándékaidat.

Légy segítségemre, Uram! Ne így legyen ezután! Jobban szeresselek!

NAGYPÉNTEKEN

Elvégeztetett! (János 19:30)

Uram! – Megváltó műved végeztetett el. Így: véres haláloddal. Az emberben és a világban hatalmaskodó gonosz ellen nem elég a bölcs tanító szó. Ha valaki volt a világon, aki a nemesebb életéről, az új és jobb ember-ről vonzó tanítást adott, akkor az minden biznnyal Te voltál. De – tanításod és az azt igazoló páratlan életpéldád – a gonosszal szemben nem volt elég. Keresztyénségen kívül és keresztyénségen belül is hiú ábránd marad haladásról, fejlődésről, fölvilágosodásról, vagy ezekhez hasonlókról beszélni. A Golgotán a kereszt örök időkhig tanúskodik erről: szép tanítás vagy hősi példa a gonoszt megverni és legyőzni nem tudja

Véres halálod emléknapján nyisd meg szeme-met is, szívemet is. Kereszted győzzön meg: a gonoszt csak a legnagyobb hatalom – a szeretet – győzheti meg. Ha a bűn elleni küzdelemről van szó, akkor olyan szeretet kell, amely kész elmenni egészen a meg-váltó haláláig. Vedd le ajkamról ezeket a kis

szavakat: haladás, fejlődés, fölvilágosodás. Helyükbe ültess a legnagyobb szót: meg-váltás!

“Elvégeztetett! – megváltó műved végeztetett el. Itt van az én menedémem! Itt van az én hazaérkezésem!”

HÚSVÉTVASÁRNAP

Ne féljete! Menjete el, mondjátok meg az én atyámfiaimnak, hogy menjenek Galileába és ott meglátnak engem. (Máté 28:10)

Uram! – Hol voltak a tanítványaid, amikor föltámadtál?! Nekik “harmadnap”-ig nem lett volna szabad elmozdulniok sírod mellől! Azt hiszem, az emmausi úton az enyhe szemrehányást már gyengéd szereteted tölti el: “restszívűek”. Bibliámban olvasok a tanítványoknak a “zsidóktól való félelmé”-ről is. Meglapultak? Diadalutadon jó volt veled járnok?! De most – jaj! – ők kerülhetnek sorra? Valóban határtalan kegyelem volt, amikor Galileába hívtad őket és ott meggyőzted őket föltámadásod tényéről. Életünk fordulópontjáról.

Keresztyén hitem beteljesítője a föltámadásodról való bizonyosságom. Enélkül válogatok kijelentéseid között. Az egyiket elfogadhatónak tartom, a másikat mint “lehetetlen”-t elutasítom. “Rest” a szívem a teljes evangélium elfogadására. Amíg föltámadásod csodája el nem tölti a szívemet, addig ez a szív fél. Emberektől... és elmarad a biznnyáságtétele. Büntől... és eláll a harctól. Haláltól, kárhózzattól fél ez a szív, melyet a

halál fölött aratott győzelmeddel éppen eből a rabságból váltottál ki.

Élő Uram! Légy hozzám is kegyelmes!

MENNYBEMENETEL NAPJÁN

A Szentlélek eljő rátok és lesztek nékem tanúim Jeruzsálemben, mind az egész Júdeában és Samáriában, és a földnek mind végső határáig. (Apostolok Cselekedetei 1:8)

Uram! – Tanítványságuk kezdő idején apostolaidat egyszer már kiküldötted. Tanításra, gonosz lelkek kiűzésére, betegek gyógyítására. Akkor korlátot is szabtal: “Pogányok útjára ne menjete és samaritanusok városaiba ne menjete be!” (Máté 10:5). Az még csak szárnypóbálgatásuk volt. Most – búcsúszavaddal – tanúskodásra küldöd őket. Halálodról és föltámadásodról kell tanúskodniok. Elmondani: bűneinkért meghaltál a keresztfán. Meghirdetni a hallatlan igazságot: győzelmet vettél a halálon! Korlát most nincs: “A földnek mind végső határáig” küldöd őket.

A benned hívők életének – minden hű hivatásteljesítésen túl – a legfőbb értelme ez a biznnyáságtétel. Ennél nagyobb mondani-valónk nincs. És erre van a legégetőbb szüksége a világnak. Megértem ma: tanúskodnom kell. Nem szűk ismerős körben csupán, hanem falum, városom, hazám, világunk “mind végső határáig”. Amerre akaratod vezet.

Szentlelkek által adj szívembe földatom végzéséhez elégséges buzgóságot, és embertársaimhoz könyörülő szeretetet.

D. Ordass Lajos. In: “Útravaló” - 2. kiadás

A házasság a legtartósabb kapcsolat

Az anyagi támogatáson túl a családbarát társadalmi szemlélet kialakítása a család-politika legfontosabb eleme – jelentette ki Harrach Péter szociális és családügyi miniszter. Mint mondta: egyre inkább elfogadott a társadalomban az életársi [házasságkötés, azaz asküvő nélküli – Sz.] kapcsolat alapuló családmodell és növekszik az úgynevezett egyszülős családok száma is. *Ennek ellenére azonban az egészséges családmodell, a házasságban élő, több gyereket nevelő szülők életmódját kell eszményképként a fiatalok elé állítani.* Hozzátette: az oktatás és a média mellett a társadalmi és az egyházi szervezetek tehetik a legtöbbet a közgondolkodás átforgalmazásáért, a fiatalok házasságra történő felkészítéséért, a családi közösségek erősítéséért. Erre egyébként a tárca az idej költségtetéséből is komoly összeget fordít, pályázatok útján.

Kamarás Ferenc demográfus kifejtette: az elmúlt tíz évben mintegy negyven százalé-

kal csökkent a házassági kedv. Ugyanebben az időszakban kitolódott a házasságok átlagéletkora is: míg a nők 1990-ben átlagosan 21 éves korukban mentek férjhez, addig 2000-re már 24-25 évesen. Míg 1980-ban a 20 éves lányok 48 százaléka volt hajadon, addig 2000-ben 90 százaléka. A házassági kedvet jelentősen befolyásolja a nők iskolai végzettsége is. Az utóbbi években ugyanis több nő járt egyetemre, mint férfi. Hozzátette: az elmúlt tíz évben valamennyi vizsgálat megerősítette, hogy a házasságok számának csökkenésével egy időben felerősödött az együttélési formák terjedése.

Kamarás Ferenc ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a vizsgálatok szerint továbbra is a házasság a legtartósabb partnerkapcsolat. Az együttélés – függetlenül attól, hogy születtek-e gyermekek a kapcsolatból – könnyen felbomlik.

Zickovic Natália. In: Magyar Nemzet (www)

Aminek meg kell történnie

Bőjti időszakunk elmélyülő csendjébe – amikor a szívünk nagyon is hajlamos arra, hogy a kétezer év távolában történeteket valami szívárványos ködfátyolon át, letompítva szemlélje – szinte beledübörög a négy "kell" Jézus szavaiból:

"Ettől fogva kezdte el Jézus Krisztus mondani tanítványainak, hogy Jeruzsálemben *kell* mennie, sokat *kell* szenvednie a vénektől, főpapoktól, és írástudoktól, meg *kell* öletnie, de harmadnapon fel *kell* támadnia" (Máté 16:21).

Ezekre a kell-ekre Péter reflexióját ismerjük. De vajon nem találunk-e valami nagyon is hasonló ellenkezést magunkban ezekre a kell-ekre? – Még amikor Jézus közelébe kerülünk is, mert megragadott igéjén és Szentlelkén keresztül az Ő tisztasága, szentsége, égi szeretete, és vonzása, a kereszt valósága ellen a szívünkben ott van a tiltakozás; nyíltan vagy csak hallgatólagosan. Szívesen hallgatjuk tanításait, de még mindig ott lapul tudat alatt, hogy életünket

Jézus keresztje nélkül is meg tudjuk oldani.

Az ember régi természete nehezen adja meg magát, élni akar minden körülmények között, Krisztus közelébe kerülve is... Képes arra, hogy magára öltse a vallásosság álarcát, hogy uralkodhassék az emberen! Őrzi régi tulajdonságait, karakterének alapvonásait, vagyis az "én" uralmát.

Mindaddig így van ez, még ha rajongunk is Jézusért, míg utol nem érnek bűneink és a nagy összetörtetés! Mert Jézus keresztjének visszautasítása az Ő hallgatólagos megtagadása. És a hallgatólagos tagadásból előbb-utóbb nyílt tagadás lesz! Péternek is még nagyot kell buknia ahhoz, hogy megismerje önmagát: igazából kicsoda ő. A háromszoros Jézus-tagadás bűne (Máté 26.69-76) valami olyan iszonyatos mélységet tárt fel önmagában előtte, amivel most találkozott először. A magabiztos, kemény férfi teljesen összetörik, és kimenne keservesen sír. Most döbben rá arra, hogy igenis kell a Krisztus keresztje! Mert a bűn mélységeiből és rabságából nem lehet emberi erőfeszí-

téssel kikerülni, emberi indulattal jóvátenni, csak isteni kegyelemmel megbocsátani. Az isteni megbocsátás alapja pedig egyedül: a Krisztus keresztje.

"E megfizető áldozat oly drága Istennek, hiszen egyetlen szeretett Fia hozta, Ki maga az Isten, hogy kiengesztelődve bűnbocsátó kegyelmébe fogad mindenkit, aki Fiában hisz" (Luther).

Csak amikor mi is készen vagyunk Isten igéjének a valóságot mutató tükrébe beletekinteni, és megrettenünk attól a "Jézus-tagadó" sötét alaktól, akik mi is vagyunk, és emiatt összetörik a szív és őszintén leborul Jézus lábai elé, leszáll a maga életének trónjáról, és tudatosan átadja azt Jézusnak, ettől kezdve "öleli át a keresztet".

Ez az égi kezdeményezés: Isten emberszeretete, mely a golgotai keresztben csúcsosodott ki teljességében, lesz az összetört szív egyetlen bízodalma, és "békessége a bűnbocsánat kegyelmén nyugszik".

Mindennapi hálás imádsággá válik: "Köszönöm a keresztet. Uram, amelyen minden bűnömért tökéletesen eleget tettél és nekem örök üdvösséget szereztél" (Zsidók 10:14 alapján).
Pásztor Jánosné (Ev. Élet)

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2001. január 30-a és március 24-e között vett többféle adományt.

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$100: Tóth József, gyermekeivel, felesége sz. Turóczy Magdolna emlékére (IL). **\$50:** Özv. Bottlik Józsefné dr. Körös János emlékére (ON), özv. Domján Sándorné "Olgától Erzsébet-testvér emlékére" (ON), Zalai Konrád (ON). **\$30:** Márkosi Gizella (CO). **\$25:** Garay Rozália (ON). **\$20:** Kert Marianne külföldi előfizetésre is (CA), özv. Koppányi Dénesné (NJ), Márkosi Ibolya (CO), özv. Menyhárt Sándorné (OH), Mózes László (PA), Rigney Carlos és Ildikó (TX), Turchányi Sándorné dr. Körös János emlékére (ON). **\$12:** Szinay Krisztina (NY). **\$7:** Szakács Tibor (NY). **\$5:** Gomola Mária (ON). **\$4:** Miklós Lajosné (BC), Papp Imre (OH). **\$3:** Wiatler Irma Gulyás Sándorné emlékére (MD).

• AMEK TAGSÁGRA

2001: Molnár Tamásné (ON).

• A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$60: N.N. \$10: Szinay Krisztina (NY).

• A TISZAI ÁRVÍZKÁROSULTAKNAK

\$60: N.N.

• EGYHÁZI ISKOLÁKRA, STB.

Bp.–Fasor - \$800: Dr. Jeney László (ON). Orosháza - \$50: Özv. Domján Sándorné fivére, Nt. Károlyfalvi Béla emlékére (ON).

Legyen önálló az evangélikus egyházunk!

Találkoztak az Evangélikus Világszövetség és a Délvidéki Magyar Evangélikus Egyház képviselői

(Szabadka.) — Nagyon nehéz periódus volt az egyházak életében az 1945 és 1990 közötti időszak, hisz a kommunista ideológia nem tűrte, hogy betöltsék szerepüket, hivatásukat, hanem mindent megtett, hogy háttérbe szorítsa, megszüntesse ezeket. Valamelyest javult a helyzet 1990-től, viszont a milosevici rezsim arra törekedett, hogy a pravoszláv egyház kapja meg a domináns szerepet, miközben a lakosság egyharmada nem szerb és nem ortodox vallású — mondta Kasza József szerbiai kormányfő-helyettes az Evangélikus Világszövetség két képviselőjének: dr. Rasolondraibe Périnek, a missziós és fejlesztési osztály igazgatójának és dr. Lassila Olli-Pekkanak, aki az intézmény európai titkára. A találkozóra a magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyház szabadkai székhelyén került sor.

Kasza József — aki a Vajdasági Magyar Szövetség elnökeként is köszöntötte a vendégeket — arra kérte őket, hogy segítsenek megoldani a vajdasági magyar evangélikus egyház több évtizede rendezetlen helyzetét. A probléma az, hogy a '60-as években erőszakos módon beolvasztották a tót evangé-

likus egyházba, s most ebből az "erőtlen ölelésből" az egyház magyar és német része nem tud szabadulni. Azt is elmondta: a köztársasági kormány hozzáállása pozitív e kérdéshez, a vallástügyi miniszter készségét fejezte ki a mielőbbi rendezésre, de szükség van az Evangélikus Világszövetség támogatására is.

Ft. Dolinszky Árpád szuperintendens a vendégek kérésére elmondta: jelenleg mintegy tíz és fél ezer magyar és német hívőt tartanak számon Bácskában és a Bánságban, de minden jel arra mutat, hogy ez a szám növekedni fog, hisz egyre többen vállalják ismét vallási hovatartozásukat.

A Világszövetség képviselői ismertették az eljárást, hogy milyen testületi döntések kelljenek ahhoz, hogy ez az egyház visszanyerje függetlenségét, felújítsák világszövetségi tagságát. A határozatot megelőző procedúra része ez a tájékoztató látogatásuk is. A megbeszélésen résztvett Nt. Dolinszkykéné Báthory Márta bajnai és verbási lelkész, bácskai esperes, Tölgyesi István zsinati jogtanácsos, és Weiss Rudolf, az egyház zsinati elnöke, a Német Népi Szövetség vezetője is.

m.k. In: Magyar Szó (Újvidék - www)

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@aol.com. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Classic Printing Corporation, 6908 Engle Rd., Middleburg Heights, OH 44130. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

◆◆◆◆◆ Isten megbocsát! ◆◆◆◆◆

Olvasd 2Sámuel 12:1-14.

A vasárnapi iskola végén a tanítónéni szeretne volna tudni diákjai mennyit értettek meg a leckéből. Így megkérdezte őket: "Mit kell tennünk ha bűneink bocsánatát szeretnénk elnyerni?" A hátsó padból kis Józsika odaszolt: "A bűnt."

Igazán, megbocsátás nem létezik bűn nélkül. Mindnyájan bűnbe esünk életünk folyamán. Dávid király, a legendás zsidó király is bűnt követett el. Az Ötödik és Hatodik Parancsolat ellen is vétkezett: Ne ölj! Ne paráználkodjál!

Dávid királyt elvakítja Úriás felesége, Betsabé gyönyörűsége. Miután kileste őt fürdés közben, felhívja palotájába és hál vele. Betsabé teherbe esik, Dávid pedig elhívhatja férjét, Úriást, és próbálja rábírní, hogy haljon feleségével, hogy a gyermek apjának valódi mivolta ne derüljön ki. Dávidnak terve sikertelen marad, ezért indulatában Úriást egy csata leghevesebb szakaszába rendeli, ahol a férj meghal. Ezután Dávid Betsabét elveszi feleségül és ő neki fiat szül. Nátán próféta azonban példázat által mondja el Dávidnak Isten véleményét róla, a csalóról és gyilkosról.

4Mózes 35:16,30 szerint a gyilkosra halál vár. Már a házasságtörésre is a büntetés megkövezés. Isten törvénye szerint így Dávid király halált érdemelt, és ő ezt tudta. "Vétkeztem az Úr ellen." Ez volt büntudattal teli vallomása.

Nátán próféta elmondja Dávidnak Isten szándékát: "Az Úr is elengedte vétkeidet, nem halsz meg. Mivel azonban ezzel a tettel okot adtál az Úr ellenségeinek a gyalázkodásra, azért meg kell hálnia a fiadnak, aki született neked."

E szavak nekünk is szólnak. Az Úr elengedte vétkeinket és nem halunk meg. Mivel azonban vétkeinkkel okot adunk az Úr ellenségeinek a gyalázkodásra, azért meg kell hálnia a Fiúnak, Aki született nekünk. Az a Gyermeke, Akinek karácsonykor ünnepeltük a születését, meghalt értünk Jeruzsálemben. Értünk!

Vétkeinknek vannak következményei. Nátán a következőket mondta Dávidnak: "A hettita Úriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd: ezért nem távozik el a fegyver soha a te házadtól! Éppen a saját házadból fogok bajt hozni rád."

Dávid vétkeinek sok volt a következménye: A gyermek meghalt. Amnón, egyik fia megerőszkolta féltestvérét, Támárt. Támár bátyja, Absolon haragjában megöleti Amnont. Dávid megbocsát fiának, de ez fellázad apja ellen, király akar lenni apja helyett. Joáb, Dávid katonatisztje megöli őt és Dávid gyászba borul fia halála miatt.

Igazán, Dávid bűnének sok volt a következménye. De biztosak lehetünk abban, hogy megpróbáltatásai alatt megbocsátásért könyörgött Istenhez. (Vö., 51. Zsoltár.)

Egy spanyol elbeszélés egy apáról és a fiáról szól. A kettő elidegenedett egymástól. A fiú elszökött apjától, aki ezután hónapokig kereste, sikertelenül. Végre az utolsó kísérlete az volt, hogy az egyik madridi újságba hirdetést adott be, mely így szólt: "Kedves Paco, várlak ennek az újságnak az irodája előtt szombat délben. Mindent megbocsátottam neked. Szeretlek. Apád." Szombaton 800 Paco jelent meg, várva apjuk bocsánatát és szeretetét.

Mi is Paco és Dávid király cipőjében járunk napról napra. Mi is tetteink keserű következményeivel nézünk szembe. És mégis, Dávidot, bűnös természeté ellenére, Isten kezében tartotta. "Az Úr is elengedte vétkeidet, nem halsz meg." Dávid megérdemelte, de nem halt meg. Helyette egy gyermek halt meg. Helyettünk is egy Gyermeke halt meg. Az Ő neve Jézus.

Isten megbocsátott Dávidnak. Dávid és Betsabé első gyermeke meghal, de az Isten ad nekik második gyermeket – Salamont, ki a legbölcsebb királyok közé tartozik majd.

Dávid egyik kívánsága az volt hogy Meny-nyei Urának házat építsen, de Isten azt jelentette ki neki, hogy nem ő, hanem fia fogja felépíteni hajlékát. Habár Isten ellen vétkezett Dávid, Isten mégis megtartotta ígéretét és Salamon király fel is építette Isten házát.

Dávid és Salamon fontos szemekké lettek abban a láncban, mely összeköti Ábrahámot és Jézus Krisztust, Megváltónkat. 1Mózes 12:2 szerint Isten a következő ígéretet adja Ábrahámnak: "Nagy néppé teszlek, és megáldalak, naggyá teszem nevedet, és áldás lesz. Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége."

Jézus Krisztus, Aki Ábrahám, Izsák, Jákób, Dávid, és Salamon nemzetségéből született, lett a föld minden nemzetségének a legnagyobb áldása. És ez az áldás Dávidon keresztül, vétkei ellenére is, eljutott hozzánk.

Jézus – Dávid házából –, meghalt mindnyájunkért, hogy nekünk ne kelljen meghalnunk. És Isten Dávid életén keresztül meg akarja nekünk mutatni, hogy Ő megbocsátó Atyánk. Megbocsátott Dávidnak, és rajta keresztül a világ Megváltóját adta nekünk; Dávidon keresztül, ki bűnbe esett, mint mi mindnyájan. Isten bocsánata mérhetetlen. Isten szeretete mérhetetlen.

Egy házaspár 15 éves házasság után komoly problémákkal küszködött. Szerették volna megmenteni házasságukat, és a fele-

ségnek az ötlete támadt, hogy egy hónapra keresztül egy-egy darabka papírra írják le azokat a dolgokat, melyeket a házastárs tesz és azokkal irritálja a másikat. Mindkettőjüknek meg lesz a saját "Vétek" doboza. Egy hónap múlva kinyitották a dobozokat, kiborították tartalmukat. Először a férj nézte meg, mi áll az ő hiba-céduláin. "A vizes törülközőket ott hagytad a fürdőszoba-padlón", "Nem zártad le a lekváros üveget", "Piszkos zokniaidat szerteszét hagytad", és így tovább. A feleség is egyenként olvasta el a reá vonatkozó cédulákat. Mindegyiken ugyanaz állt. "Szeretlek." Ez volt Isten üzenete Dávidnak.

Ez Isten üzenete számunkra is!

Rigneyné Szántó Ildikó, yoakumi ev. lelkész

A BIBLIA 2,261 NYELVEN

2000-ben a teljes Bibliát 383 nyelven és a teljes Újszövetséget 987 nyelven adták ki. A nyomtatásban megjelent Biblia-részek száma tehát 891. 16 Biblia-rész olyan nyelven jelent meg, melyeknek ezelőtt nem volt írásbelisége. Ebben az évben is a leggyakrabban lefordított könyvnek a Biblia bizonyult. Jelenleg 672 nyelvre való fordításon dolgoznak a Bibliatársulatok. A világon az élő nyelvek számát kerekén hatezeröttszázra becsülik.

Evangelische Zeitung

EGYHÁZSZAKADÁS

A magát konzervatívnak tartó, USA-beli "Lutheran Church Missouri Zsinat" egyház befolyására a fehéroroszországi ev. gyülekezetek egy csoportja kivált az Oroszország és Társállamai Evangélikus Egyházából és attól közösséget is megtagadó, önálló Fehéroroszországi Evangélikus Egyházat létesített. Az új egyház püspökének, Zwicky Leonidnak a beiktatásán megjelent D. Kretschmar George, oroszországi ev. érsek, Kalvanas Jonas litván ev. püspök, s dr. Roth Günter, a németorsz. Önálló Evangélikus Egyház püspöke is.

Lutherischer Dienst

FINN BÉKEDIJ

A 2001. évi Finn békedíjjal Younan Munib ev. püspököt, a Jordáni és Palesztinai Ev. Egyház főpásztorát tüntették ki. Younan püspöknek a kiállása a közelkeleti térségben élő palesztin lakosság rehabilitálásáért és a palesztin-izraeli konfliktus békés, de a palesztinokra nézve is igazságos megoldásáért közismert világszerte.

The Lutheran

**BECSAPHATJÁTOK-E ISTENT,
AHOGYAN
BECSAPJÁTOK AZ EMBEREKET?**

JÓB 13:9

A keresztfogantatása

A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben
A Libanonra szállott.

A Libanon csúcsán egy cédrus állott.
Törzse obelisz, feje korona.

A Szentlélek ráharsogott: Te fa!

Máriától, a Szűztől most jövök,

Csirázik immár az Isten fia,

És áldott ő az asszonyok között.

Most rajtad a sor: im, vihar-kezemmel

Megáldalak: légy terhes a kereszttel!

Légy te is áldott minden fák között,

Érezd, hogy nő benned a fészület...

Éveid: a Megváltó évei,

Míg utatok egykor összevezet.

Rajtad csorogjon végig Krisztus vére,

Kidöntve majd magányod vadonából

Állítsanak a világ közepébe.

Ott állj majd minden árva faluvégen,

Ott függ a cellák kietlen falán,

Ős-fádnak ezer apró másákepen.

Forgácsoldj szét millió darabra,

A Szabadító tekintsen le rólad

Millió megbilincselte életrabra.

A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben

Tovazúgott a Libanon felett,

Zúgásában ezer fa reszketett,

Ordító erdön ment harsogva át,

Csak egy fa értette meg a szavát —

Lehajlott óriási koronája:

Kereszt-sorsának megadta magát.

Reményik Sándor

Előfizetésekről

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az így előálló "maradékot" adománynak tekintjük. *Ha a beküldő nem jelez semmit, a beküldött pénzt legfeljebb háromévi előfizetésnek (figyelembe véve a hátralékot is) és esetleges adománynak számoljuk el.* Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. — Sz.

* * *
Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolauty javára és alkalmilag — akár adományozók által is — meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt Hungarian Conference—ELCA névre s 1467 Parkhew Row, Lakewood, OH 44107-4505 címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békésesaba, Bonyhád, Deáktér, Fásor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron) vagy a segélyadomány más célját megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. ☒

Jézus betegeknek hív

"Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek" (Mt. 9:12)

*

Ez a közmondásszerű mondat azoknak szól, akik a betegséget összekapcsolták a bűnnel. A zsidó írástudomány, ha megjelent egy beteg, azonnal a bűne után kutatott. Ki vétkezett: ő, vagy szülei, melynek nyomai most a gyermekben csapódtak le? Jóbot is barátai arra akarják rábeszélni, hogy találjon végre életében olyan foltot, melynek következménye lehet súlyos helyzete, mint Isten büntetése. Mert az Ószövetség könyörtelen mondata ki nem iktatható: megbüntetem az atyák vétkeit a fiakban...

De ezt a bűnláncot Jézus szétszakította és nem úgy kapcsolta a betegséget a bűnnel, hogy a büntetést helyezte kilátásba, hanem szeretettel hívta a betegeknek, hogy gyógyítsa, és a bűnösöket, hogy megszabadítsa őket.

Jézus hív, mert szükségünk van Rá. Nem azért, hogy beteggé tegye az egészségeset és bűnössé az igazat. Nem akarja még sötétebbé tenni valóságos helyzetünket. — Két testvér nézeteltérése azzal végződött, hogy a kisebbik, amikor érveivel nem tudott a nagyobb testvér fölé kerekedni, napszemüveget vett fel és azt mondta: "Most elsötétítettelek!" — Amikor Jézus magához hív minket, akiknek büntetlenségük bizonyítására már minden érvünk elfogyott, jó tudnunk, hogy Ő nem az elítélés, a reménytelenség sötét tekintetével néz ránk, hanem szelíd tekintettel néz a roskadókra, akiknek Órá van szükségük.

Ugyanis magára vállalta sötét helyzetünket a kereszten, hogy Isten gyermekeinek a világosságában éljünk. — Olyan gyülekezetekben szolgáltam, melyek átéltek a szétszakítottságot a II. világháború utáni kitelepítéssel. Mindegyik ezt a gyülekezet "legsötétebb napjának" tartotta. Betegségükre nem volt orvosság. Volt, aki a halált választotta, hogy itthon maradjon a temetőben. — Milyen jó, hogy Jézus hívása hangzott, mert Nála gyógyulást, békességet találhattak határon innen és határon túl.

Mert Reá *mindenhol* szükségünk van, ele-

NEM! ÉS NEM!

Az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház püspöki konferenciája — támogatva az országos presbitérium állásfoglalását — legutóbbi ülésén elutasított minden olyan megfontolást, mely székszuálisan aktív homoszexszuális személyeket elfogadna lelkesítő szolgálatra, ill., jelenlegi lelkesítő szabályzatok alól kivételést engedélyezne. Ezeknek a kérdéseknek a tanulmányozásával nem is kíván foglalkozni. ELCA News Service

settségünkben. Egy egyiptomi lelkész hazáját így mutatta be: "Egyiptom nagyon öreg ország, Jézus Krisztus minket is meglátogatt!" Igaz, mert Egyiptom, mint menekültet befogadta. Jézus mindenkit hív, hogy gyógyító szeretetével megajándékozza. Lehet, hogy nem tartjuk szükségesnek, de hívását elfogadva, meggyőződhetünk fontosságáról.

Egy műszeres orvosi vizsgálatnál derült fény olyan betegségre, amelyről eddig nem tudtam, nem is éreztem fájó nyomokat. De lehet segíteni. Még nem késő! — Amikor Jézus szavára hallgatok, derül ki, hogy mitől kell megszabadulnom, hogy igazán boldog életem legyen. Előfordul, hogy egy-egy betegség bűnünk következményeként áll előttünk. Ha mindkettőtől megszabadulunk, van miért áldani a minket hívó és szabadító Ur Jézus Krisztust! Szimon János, soproni ev. lelkész

DR. KÖRÖS JÁNOS

1924–2001

Dr. Körös János életútja Balassagyarmatról indult el 1924. november 27-én. Kisgyermek korában lett árvává, de nevelőszülei gondos szeretettel pótolták az edesszülők hiányát. Az evangélikus gimnáziumban érettségizett, majd a budapesti Műegyetemen építésmérnöki oklevelet és a Közgazdasági Egyetemen doktorátust is szerzett. A kommunista hatalom "rossz káderré" minősítette. Az 1956-os szabadságharc idején Pesten volt állásban; lelkesen részt vett az akkori eseményekben.

1956 novemberében Ausztriába menekült, s 1957 januárjában Kanadába települt. Küzdelmes évek után a torontói Városháza építési osztályán helyezkedett el, elismert szakemberként többek között a CN torony építése irányításában is felelős szerepet vitt. 32 évi szolgálat után ment nyugalmába.

A torontói magyar evangélikus gyülekezetben megbecsült vezető személyiség. Harminchat éven át volt presbiter, jegyző, s legutóbb másodfelügyelő is. Presbiteri szolgálatára, melyet mindig hűséges pontossággal látott el, az amerikai rokonlátogatása során Torontóba is elkerült Ft. Túröczy Zoltán püspök iktatta be 1965-ben tizenegy presbitertársával együtt.

2001. február 27-én scarboroughi otthonából, családi köréből hirtelen szólította el e földi életből az örökkévalóság Ura. A család, felesége sz. Molnár Erzsébet és fia János, továbbá rokonok és barátok gyászában osztoznak még hittestvérei a torontói Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházban, de reménységgel a jézusi ígértben: "Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él." A temetési Istentiszteleten Nt. Vass Zoltán, a helyi Első Magyar Református Egyház lelkésze szolgált. Hamvait végső nyugalomra Balassagyarmaton, édesapja sírjában helyezik el. Nyugodjék békében! ☒

Az egyház hírei otthonról

- A "Népszabadság" c. lap egyik cikke szerint a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem parkjában elhelyezett, eredetileg a Deák-térre tervezett, Lux Elek által alkotott Luther-szobornak a nagyközönség által is elérhető, nyilvánosabb felállítását igénylik.
- A Bp.–Deákteri Evangélikus Gimnáziumban iskolamúzeumot létesítettek, melyben folyamatosan bemutatják az iskolát jellemző emlékeket, s melyhez a volt növendékek támogatását várják (bizonyítványokat, meghívókat, régi füzeteket, fényképeket, stb.)
- Budapest a Városligeti-fasorban lévő Evangélikus Gimnáziumnak ezentúl a hivatalos, hagyományörző neve Budapest Fásori Evangélikus Gimnázium – tudjuk meg a Fásori Himnódó első számából. Ezt a gimnázium igazgatótanácsa évenként tervezi kiadni, s hozzátársul az ugyancsak a gimnáziumról tájékoztató Évkönyvhöz és a volt növendékek kiadásában megjelenő Fásori Öregdiák c. hírlevélhez.
- Öt újabb könyv jelent meg különféle kiadásokban, melyek közül kettő D. Ordass Lajos mártírpüspök életét és szolgálatát méltatja, és pedig dr. Boleratzky Lóránt: Ordass Lajos a mártírsorsú evangélikus püspök c.

Személyi hírek

- Hálás köszönetünket fejezzük, hogy lapunk kedves támogatója, Fischer Norbertné (Bay Village, Ohio) címűnk pontosítására valamennyi címünkhöz kikereste a 9-tagú irányítószámot (zip + 4). Ezzel a szerkesztőségnek ugyancsak sok időt takarított meg.
- Bernhardt Éva Kathleen február 16-i születésével boldog szülőkké lettek Bernhardt Béla András és felesége sz. Schilp Kathleen Denise, azaz örvendező nagyszülőkké lapunk szerkesztője, Bernhardt Béla és felesége. Megelőzőleg február 2-án, az akkor még csak nagyapajelölt kedves családi, baráti, s kollégiai körben ünnepelhette meg 75. születésnapját. Istennek legyen mind ezért hálaadás! Ezúton is megköszönik a mindkét esemény kapcsán kapott sokféle jókívánságot. □

KETTŐVEL KEVESEBB

A jelenlegi 107. kongresszusban kettővel kevesebb az evangélikus képviselők és szenátorok száma, mint a megelőző 106. kongresszusban. A szenátus 4 tagja evangélikus: Montana, Északdakota, Déldakota, s Délkarolina államból; közülük csak egy a republikánus. A 16 képviselő fele republikánus, fele demokrata. A húsból tizenhat az "Evangélikus Lutheran Church in America" egyházhoz, négy a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházhoz tartozik. ELCA News

és ifj. dr. Fabiny Tibor: A megállás szimbóluma c. könyve. Vermes Miklós fásori gimnáziumi tanárra emlékezően megjelent Róth Ágnes: Vermes tanár úr című könyve. Dr. Pröhle Károly ny. ev. teol. professzort 90. születésnapja alkalmából a dr. Fabiny Tamás (szerk.): Tanítványok c. tanulmánykötettel köszöntötték. S végül az Ordass Lajos Baráti Kör második kiadásban ismét megjelentette D. Ordass Lajos: Útrvaló c., az év minden napjára áhítatokat tartalmazó könyvet.

- A 2001-gyel kezdődött hatéves ciklusra megválasztották az ev. egyház törvényhozó zsinatát. A zsinat lelkészi elnöke Smidéliusz Zoltán püspökhelyettes, alelnöke Lackner Pál igazgatólelkész, jegyzője Mekis Ádám lelkész. A zsinatnak az új törvények kiigazítása, kiegészítése, és az egyházi és állami szabályok összhangba hozásaa a feladata.
- Ittész János ev. püspök áldásával helyezték el ünnepélyesen a soproni Berzsény Dániel Ev. Gimnázium (Liceum) új tornacsarnok novemberre számítják használatba venni.
- Több helyen is megünnepelték ökumenikus jelleggel a gályarabok szabadulásának 325. évfordulóját: Pápán, Sárospatakon, Sárospatakon, Sárospatakon, s Debrecenben. Az ellenreformáció idején gályarabságra ítélt evangélikus és református lelkészeket a gályákon töltött kilenchnapi szenvedés után 1676. február 11-én szabadította ki deRuyter Mihály holland tengernagy. Különleges jelentősége volt az ünnepléseknek, hogy azokon résztvett deRuyter deWildt Frits admirális, aki a gályarabok kiszabadítójának egyenesági leszármazottja.
- Ajkán a gyülekezet fennállásának 400., Gödöllőn a templomszentelés 70. évfordulóját ünnepelte meg az ev. gyülekezet. Tatán temploma új tornyát és harangját, Ajkán felújított orgonáját vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.
- D. Ordass Lajos ev. püspök születésének 100. évfordulója alkalmából a már jelzett templomi és temetői megemlékezéseken kívül emlékünnepélyt tartottak még Budapestén az országos egyház székházában is. Ezalkalommal dr. Boleratzky Lóránd ny. ügyvéd és dr. Hafenschér Károly c. teol. tanár tartott előadást, továbbá sor került a Dunatáj Alapítvány gondozásában készült Ordass c. film ősbemutatójára.
- Mátis István 92 éves nyugdíjas lelkészről dokumentumfilmet készített a Magyar Történelmi Filmalapítvány támogatásával leánya, Mátis Lilla filmrendező Mégis ültetek fákat címmel. A filmet, melyet ún. versenyfilmnek minősítettek, február elején mutat-

ták be moziban és a Duna Televízióban is.

- Március 24-re ökumenikus "életvédő demonstrációt" rendeztek a Halászbástyán és a Parlament előtt, s az országgyűlésnek életvédő petíciót is benyújtottak. A demonstrálók között volt Harmati Béla ev., Mézszáros István ref., s Bíró László r.k. püspök.
- Ettől az évtől kezdve február 25-e a kommunista diktatúrák magyar áldozatainak az emléknappja. Nagyhatású ünnepélyt tartottak a Parlamentben. A sokféle hír közül csak egy statisztikai adat álljon itt: A XX. századra két nagy diktatúra nyomta rá bélyegét, az egyik a nemzeti szocialista, a másik a nemzetközi szocialista diktatúra. Az előbbi számláját 35, az utóbbiét összesen mintegy 100 millió halálos áldozat terheli. – Az emléknappnak február 25-re rögzítésének az oka az, hogy 1947-ben akkor hurcolták el a Szovjetunióba Kovács Béla nemzetgyűlési képviselőt, a Független Kisgazdapárt főtítkárárt; ezzel indult meg nagyjából a kommunista diktatórikus berendezkedés Magyarországon.
- Sopronban Gabnai Sándor az ev. gyülekezet új lelkésze.
- A vasárnap jellegét gyökeresen érintő hazai törvénytervezet körül ugyancsak heves, nyilvánosság előtti vita alakult ki. Ev. egyházunk így nyilatkozott: "... A Magyarországi Evangélikus Egyház nem helyesli az ünnepnapi munka (nem létszükségletet és életmentést szolgáló) formáit. Kéri a döntés felelősségét hordozókat, hogy tegyenek meg mindent azért, hogy az egészségesebb, emberibb társadalom érdekében a vasárnap a szó fizikai, lelki, és szellemi értelmében egyaránt pihenőnap lehessen. Az evangélikus egyház tagjai szeretnének egy példát mutatni a társadalom számára az emberhez méltó ünnep- és pihenőkultúra megvalósításában." A nyilatkozatot D. Szabik Imre elnök püspök és dr. Frenkl Róbert országos felügyelő írta alá. *Evangélikus Élet et al.*

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**
Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

A húsvét ünnepe Isten ígéreteinek vigasságot és örömet okozó beteljesedése. Az élet győzött a halál felett, és a feltámadott Krisztus jelenléte az övei között valóság. Húsvét erre szólít fel bennünket: Tegyük valást arról, hogy Krisztusnak a halál feletti győzelme hit által a miénk lehet. A húsvéti hit diadalmas üzenete az, hogy felszabadultunk a haláltól való félelem rabsága alól, mert Jézus feltámadása által az utolsó ellenséget halálos csapás érte. A húsvét ünnepe így a szabadság ünnepe, amely felszabadít bennünket újjongó öröme és a szeretet gyógyító tetteire. Ki tagadhatná meg, hogy éppen ezekre van oly nagy szüksége a sok sebből vérző, mégis békességre és igazságságra váró világnak is? • Ünnepi Istentiszteletek: április 8-án, virágvasár-

nap, de. 10-kor angol-magyar Istentisztelet / április 13-án, nagypénteken, de. 10-kor angol-magyar Istentisztelet Úrvacsorával / április 15-én, húsvét ünnepén, reggel 7:30-kor angol Istentisztelet Úrvacsorával és 10-kor angol-magyar Istentisztelet Úrvacsorával; reggel 9-kor húsvéti reggelit szolgálunk fel. • Betegnek részére Úrvacsorát szolgál ki a lelkipásztor; hívják őt a 941-2212 számon az időpont megbeszélésére. • Legyen a feltámadott Krisztus ereje mindannyiunk reménysége. Istentől gazdagon megáldott húsvéti ünnepet kívánunk minden magyar keresztyén testvérünknek. —JSF.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Tamásné Molnár Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraszítás minden hó első vasárnapján és az ünnepeken.

“Nincs nyugalom, nincs nyugalom, – a szív, / Amíg ver, mindörökké nyugtalan. / De mindörökké nyughatatlanul, / Istentől mégis Békessége van. / Nyugalma nincs, Békessége van. / Békesség Istentől.” (Reményik Sándor: Békesség Istentől – részlet.) • Ünnepi Istentiszteleteink: április 12-én, nagycsütörtökön este 7:30-kor angolul, Úrvacsorával; április 13-án, nagypénteken de. 10:45-kor, majd este 7:30-kor passióolvasással, mindkétszer magyarul, Úrvacsorával; április 15-én, húsvét ünnepén reggel 8:00-kor angolul, Úrvacsorával, 10:45-kor magyarul, Úrvacsorával (a két Istentisztelet között húsvéti reggeli a Női Kőr rendezésében.) • Május 6-án du. 12:30-kor kezdődő ebédre hívünk mindenkit. • Június 3-án, pünkösdkor gyülekezetünk 65. születésnapját ünnepeljük meg; erre az örvendező hálaadó Istentiszteletünkre már most hívjuk kedves mindannyiukat; utána ünnepi ebéd lesz. • Minden kedves hittestvérünknek áldott böjti elcsendesedést és örvendező húsvéti ünnepet kívánunk Jézus feltámadása által. Erős vár a mi Istenünk! —TÉ.

TORONTO

Lelkész: Bernhardó Béla főesperes

Templom: 116 Bond St. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Bottlik Józsefné; tel.: (416) 484-1540. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Megszomorodott a szívünk gyülekezetünk másodfelügyelőjének, dr. Kőrös Jánosnak február 27-i hirtelen elhunytán. Ezen a helyen is részvétünket fejezzük ki feleségének, Zsóka asszonynak, Nőegyletünk elnökének, fiának Jánosnak, s velük együtt minden gyászo-lónak, de hittel a feltámadásban a mi Urunk Jézus Krisztus által. Öböne van a mi vigasztalásunk és reménységünk. • Gratulálunk Anderson Tylernek és feleségének sz. Rác Évának Melissa Nicole kislányuk, második gyermekük március 5-i születése alkalmából. E kisgyermek gyülekezetünkben Kiss Elemérné presbiterünk unokája és Babos Sándor tb. presbiterünk déd-unokája. Isten áldja a kisgyermeket és kiterjed családját! • A nagyhéten április 8-án, virágvasárnap és április 13-án, nagypénteken lesz Istentisztelet, az utóbbi alkalommal passióolvasással és úrvacsoraszítással egybekötve. • “Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül és zsengejük lett azoknak, akik elaludtak... Halál, hol a te diadalmad? Halál, hol a te füláncod? A halál füláncja pedig a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. De hála az Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által (1Korinthus 15).” • Mindenkinél szív-ből kívánjuk, hogy áldott legyen húsvéti ünneplése. Erős vár a mi Istenünk. —BB.

**LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
2001. MÁJUS 15-ÉN**

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2001. MÁJUS

- Fülöp és Jakab apostol emléknapja**
2Korinthus 4:1-6 – János 14:8-14
- János 17:20-26 – Kolossé 3:5-17
- Efezus 4:11-16 – Kolossé 3:18-4:1
- Máté 26:30-35 – Kolossé 4:2-6
- János 14:1-6 – Kolossé 4:7-18

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

2Korinthus 4:17

- Jelenések 7:9-17 – János 10:22-30**
- Róma 1:18-25 – Joel 1:1-15
- 2Korinthus 5:11-18 – Joel 2:12-17
- János 8:31-36 – Joel 2:18-27
- Róma 8:7-11 – Joel 3:1-5
- János 19:1-7 – Joel 4:1-3,9-21
- Jelenések 22:1-5 – Ap.Csel. 1:1-14

HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 98:1

- Jelenések 21:1-8 – János 13:31-35**
- Jakab 1:17-27 – Ap.Csel. 1:15-26
- 1Sámuel 16:14-23 – Ap.Csel. 2:1-13
- Róma 15:14-21 – Ap.Csel. 2:14-28
- 1Kor. 14:6-9,15-19 – Ap.Csel. 2:29-36
- Jelenések 5:6-14 – Ap.Csel. 2:37-41
- János 6:60-69 – Ap.Csel. 2:42-47

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 66:20

- Jelen. 21:10-14,22-23 – Ján. 14:23-29**
- 1Királyok 3:5-15 – Ap.Csel. 3:1-10
- 2Mózes 17:8-13 – Ap.Csel. 3:11-16
- Példabesz. 10:20-30 – Ap.Cs. 3:17-26
- MENNYBEMENETEL ÜNNEPE**
Efezus 1:15-23 – Lukács 24:44-53
- János 18:33-38 – Ap.Csel. 4:1-12
- Efezus 6:18-24 – Ap.Csel. 4:13-22

HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:32

- Jelen. 22:12-17,20 – János 17:20-26**
- Ezékiel 11:14-18 – Ap.Csel. 4:23-31
- 1Korinthus 12:1-3 – Ap.Csel. 4:32-37

- Ézsaiás 32:11-18 – Ap.Csel. 5:1-11
- Ézsaiás 41:8-14 – Ap.Csel. 5:12-16

2001. JÚNIUS

- János 19:25-27 – Ap.Csel. 5:17-23
8. Zsoltár – Ap.Csel. 5:34-42

PÜNKÖSD ÜNNEPE

Heti Ige: Zakariás 4:6

- Ap.Csel. 2:1-21 – János 14:8-17**

4. PÜNKÖSDHÉTFŐ

- 1Korinth. 12:4-11 – Máté 16:13-16**
143. Zsoltár – Ap.Csel. 6:1-7
- Efezus 1:11-14 – Ap.Csel. 6:8-15
- 2.Korinth 3:2-9 – Ap.Csel. 7:1-16
- Galata 3:1-5 – Ap.Csel. 7:17-29
- 1Mózes 18:1-14 – Ap.Csel. 7:30-43

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

Heti ige: Ézsaiás 6:3

- Róma 5:1-5 – János 16:12-15**

- Jeremiás 10:6-12 – Ap.Csel. 7:44-53
- Ézsaiás 43:8-13 – Ap.Csel. 7:54-8:3
- János 5:17-23 – Ap.Csel. 8:4-25
- Efezus 4:1-7 – Ap.Csel. 8:26-40
- Zsidók 2:1-10 – Ap.Csel. 9:1-19
- János 14:7-14 – Ap.Csel. 9:10-19a

PÜNKÖSD U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 10:16

- Galata 2:15-21 – Lukács 7:36-8:3**

- Jónás 1:1-16 – Ap.Csel. 9:19b-31
100. Zsoltár – Ap.Csel. 9:32-43
- Ezékiel 3:22-27 – Ap.Csel. 10:1-20
- János 21:15-19 – Ap.Csel. 10:21-33
- Jeremiás 20:7-11 – Ap.Csel. 10:34-48
- Ázsaiás 55:1-5 – Ap.Csel. 11:1-18

PÜNKÖSD U. 3. VASÁRNAP

Keresztelő János emléknapja

- Galata 3:23-29 – Luke 8:26-39**
vagy Ap.Csel. 13:13-26 – Lukács 1:57-67

25. Az Ágostai Hitvallás emléknapja

Efezus 2:4-10 – János 15:1-11

- 2Mózes 2:11-15 – Ap.Csel. 11:19-30
- 1Sámuel 1:1-11 – Ap.Csel. 12:1-25
- Máté 15:29-39 – Ap.Csel. 13:1-25
- Péter és Pál apostol emléknapja**
1Korinthus 3:16-23 – Márk 8:27-35
- Jeremiás 31:7-14 – Ap.Csel. 13:26-41.

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?

0003 M CC
MRS GABOR BRACHNA
4211 VIRGINIA DR
FAIRVIEW PARK OH 44126-1755